

KOALA Nieuwsbrief 2023

Met deze nieuwsbrief willen we de deelnemers van het KOALA-onderzoek informeren over waar we mee bezig zijn. De kinderen zijn inmiddels allemaal volwassen, en velen hebben meegedaan aan de laatste vragenlijstronde.

KOALA in het kort

KOALA staat voor 'Kind en Ouders: aandacht voor Leefwijze en aanleg'. In dit onderzoek van de Universiteit Maastricht kijken we naar de leefomstandigheden en aanleg vanaf de zwangerschap, en de gevolgen voor de groei en ontwikkeling. Daarbij kijken we ook naar veel voorkomende aandoeningen zoals allergie en luchtwegklachten.

Ouders vulden vragenlijsten in tijdens de zwangerschap (rond de jaren 2001-2003) en tijdens de kindertijd. Een deel van de gezinnen is thuis bezocht om metingen te doen en bloed af te nemen, en ook deden sommige kinderen mee aan bewegmetingen.

Door de lange duur van het onderzoek hebben we een unieke kans om de invloed te bestuderen van risicofactoren in de vroege jeugd op de groei en ontwikkeling en het ontstaan van ziekte op latere leeftijd. Het onderzoek heeft al meer dan 100 wetenschappelijke publicaties voortgebracht, en de resultaten spelen een rol bij het opstellen van richtlijnen, bijvoorbeeld voor goede voeding van moeder en kind.

Vragenlijstronde 2021

Eerdere vragenlijsten werden meestal op papier ingevuld door de ouders. In vragenlijstronde 2021 gebruikten we voor het eerst online vragenlijsten, die behalve door ouders ook door de jongeren zelf werden ingevuld.

Van de ruim 2.300 gezinnen die we hadden uitgenodigd om mee te doen kregen we complete vragenlijsten terug van 880 jongeren en iets meer ouders. Dat is ongeveer 38% van alle uitgenodigden. Samen met de gegevens van eerdere vragenlijsten is dit een schat aan gegevens, waar de onderzoekers mee aan de slag kunnen.

Deelnemers van het KOALA onderzoek vinden...

"Ik vind het leuk om mee te doen. En het is een erg relevant onderzoek."

"De vragen zijn leuk om in te vullen. Ze laten me nadenken over mijn eigen patronen."

"Ik vind het erg nuttig om mee te doen. Dit soort onderzoek is heel waardevol."

Hieronder lees je over een aantal stagiairs die meehielpen met het verwerken van de vragenlijsten en een scriptie schreven over de gegevens.

Stagiairs aan het woord

Lieke Dortmans (23 jaar, master Health Education and Promotion)

“Ik heb in mijn stageonderzoek gekeken of voedingsgewoontes van de ouders, zoals vegetarisme, door de jongeren worden overgenomen. Toen de kinderen twee jaar oud waren at 6% van de gezinnen vegetarisch. Van deze groep at een kwart nog steeds vegetarisch als jongere van 17-20 jaar. Van de grote groep die op tweejarige leeftijd géén vegetarische leefstijl had, is 5% vegetarisch gaan eten als jongere. In beide groepen gaf 10% van de jongeren aan dat ze flexitairisch aten (zo nu en dan vegetarisch). Ik ben nu bezig te onderzoeken hoe zwangeren die weinig dierlijke producten eten toch de noodzakelijke voedingsstoffen kunnen binnenkrijgen”.

Moyra Driessen (22 jaar, master Geneeskunde)

“Ik was geïnteresseerd of jongeren met astma beperkingen hebben in het dagelijks functioneren. Astma kwam voor bij ongeveer 8% van de jongeren (17-20 jaar). De helft werd daarvoor behandeld met medicijnen, meestal ‘pufjes’. Ik vond geen verschil in activiteiten in de vrije tijd, zoals sporten, tussen jongeren met en zonder astmaklachten. Ik ben blij met de resultaten: de meeste jongeren met astma worden er nauwelijks door beperkt, doordat de klachten vaak mild zijn of goed worden behandeld.”

Charlotta Kamphuis (22 jaar, bachelor European Public Health)

“Ik was benieuwd of er een relatie is tussen slaap en ADHD. In de laatste vragenlijst (17-20 jaar) werd apart gevraagd naar ADD (aandachtsstoornis) en ADHD (aandachtsstoornis met hyperactiviteit). Beide kwamen voor bij 5% van de jongeren, beide iets meer bij jongens dan bij meisjes. De gemiddelde slaapduur was acht uur, maar jongens sliepen gemiddeld 20 minuten korter dan meisjes. Jongeren met ADHD bleken een half uur korter te slapen dan jongeren zonder ADHD of ADD. Ik verklaar dit als volgt: weinig slaap en klachten van ADHD versterken elkaar. “

Josine Pereboom (22 jaar, bachelor Gezondheidswetenschappen)

“Ik wilde weten hoe het staat met de eetgewoonten van jongeren die als kleuter kieskeurige eters waren. Jongeren die volgens de ouders kieskeurig aten op kleuterleeftijd, bleken minder groente en fruit te eten op de leeftijd van 17-20 jaar, dan zij die als kleuter niet zo kieskeurig waren. Maar kieskeurige eters bleken als jongere niet vaker te snoepen en te snacken, en hadden ook niet vaker onder- of overgewicht. Ik heb van mijn scriptie een artikel gemaakt om het samen met de KOALA-onderzoekers in een wetenschappelijk tijdschrift te publiceren. Een spannende, maar leuke uitdaging!”

Marianne Eijkemans gepromoveerd op bewegen en astma

Kinderarts Marianne Eijkemans heeft in 2009 stage gedaan bij het KOALA-onderzoek toen zij geneeskunde studeerde. Zij heeft veel KOALA deelnemers gemeten en gewogen toen zij 4-5 jaar oud waren, en een beweegmeter meegegeven die de kinderen een week lang hebben gedragen. Zij heeft toen onderzocht of kinderen met luchtwegklachten op peuterleeftijd minder bewogen dan kinderen zonder luchtwegklachten.

Na haar afstuderen heeft Marianne de specialisatie kindergeneeskunde gedaan, en momenteel werkt zij als kinderarts in Eindhoven. Daarnaast heeft zij promotie-onderzoek gedaan als vervolg op haar stage. Daarbij heeft ze onderzocht of bewegingsarmoede (veel zitten, weinig lichaamsbeweging) een risicofactor is voor het krijgen van astma. Dit bleek niet het geval te zijn. Zij heeft vervolgens gegevens verzameld van twintig Europese onderzoeken met een vergelijkbare opzet. De resultaten daarvan bevestigen wat wij in KOALA al hadden gevonden.

Het bijzondere van Marianne is dat zij inmiddels moeder is van drie kinderen van dezelfde leeftijd als de KOALA-deelnemers toen zij stage deed. Dit laat zien dat onderzoek naar oorzaken van ziekten een kwestie is van lange adem!

Waar we mee bezig zijn

In de laatste vragenlijst vroeg we ouders en jongeren ook naar hun meningen over vaccinatie. Deze gegevens worden op dit moment nader bekeken door stagiair geneeskunde Haris Kaliç om er een wetenschappelijk artikel over te schrijven. In de volgende nieuwsbrief zullen we hem uitgebreider aan het woord laten.

Het komende jaar gaan we kijken wat we nog meer met de biologische materiaal van de KOALA deelnemers kunnen doen. Het materiaal is van grote wetenschappelijke waarde: we volgen de deelnemers al ruim twintig jaar, waardoor we relaties kunnen leggen tussen omstandigheden in de zwangerschap en vroege kindertijd, en uitkomsten op latere leeftijd.

Een voorbeeld daarvan is het onderzoek van David Barnett. Zijn onderzoeksstage bij het KOALA-onderzoek ging over oerbacteriën (Archeae) in de darm van kinderen. Hij werkt nu

als promovendus op een KOALA-project waarin we kijken naar samengestelde suikers in de moedermelk, de invloed daarvan op de darmbacteriën bij zuigelingen, en gezondheidsuitkomsten op de latere leeftijd. David is nu zijn proefschrift aan het afronden. Ook daarover meer in de volgende nieuwsbrief.

In de toekomst willen we de KOALA-deelnemers zelf ook meer betrekken bij het bepalen van de onderwerpen en de opzet van vragenlijsten. Als je daar ideeën over hebt, mail ons dan gerust.

KOALA-website

Op www.koala-study.nl vind je samenvattingen van de belangrijkste onderzoeksresultaten, een link naar alle proefschriften en wetenschappelijke artikelen (in het Engels) en artikelen over het KOALA-onderzoek in Nederlandse tijdschriften, en een rubriek Wie zijn wij?

Contact

Ons telefoonnummer is niet meer in gebruik. Je kunt contact met ons opnemen via email: koala@maastrichtuniversity.nl

Als je persoonlijk contact wil, stuur dan s.v.p. een email met je telefoonnummer en de tijdstippen waarop je het beste bereikbaar bent, dan bellen wij je terug. Je kunt ook aangeven of je wilt beeldbellen, dan sturen we een link voor Zoom.